

Otrokom in starejšim je treba pomagati

Poznam jo že šestdeset let.

Najprej samo bolj od daleč, bili smo mejaši i in »dober dan« ali »bog daj« sta bila povsem dovolj.

Zdaj, ko sva obe že v letih, ona že precej čez devetdeset, pa sva si postali dobri znanki. Večkrat na leto jo obiščem. Kot prostovoljka projekta Starejši za starejše se oglasim pri njej bolj na klepet kot zavoljo pomoči.

Še vedno so njene misli povsem jasne. O demenci nobenega sledu. Le hodi težko. Vse življenje ima težave s hojo.

Kot otrok je padla in zdravljenje ni bilo uspešno. Šepanje ji je ostalo. In malo grbe. K temu še njena višina. Zrasla je visoko, zato se njena invalidnost vidi še bolj. Ljudje pa imamo radi »ravno pravšnje« ljudi - ne premajhnih in ne prevelikih. Vse, kar »štrli«, je moteče.

Zato ji v življenju nikoli ni bilo lahko.

Pri hiši jih je bilo veliko. Preveč za kmetijo.

Morala je od doma. Še tako so doma ostali trije strici in teta.

V mestu se je nekako preživljala. Takrat, po vojni, je vsak dobil službo, saj je ljudi povsod primanjkovalo.

Na stara leta pa je spet prišla domov.

Skupaj so živeli, trije strici in sestra z družino ter ona.

Malo so se prepirali, malo so se imeli radi.

Potem so vsi njeni pomrli.

Ostala je sama.

Za nekaj časa je odšla v dom. Pa ni šlo. Preveč zaprto je bilo. Premalo sonca in premalo zraka. Preveč belo in urejeno. Preveč toplo in zadušno.

Tako je vnovič prišla domov. Sorodnik se je iz mesta preselil na vas in skrbi zanjo.

Pred hišo laja pes, po dvorišču brskajo kokoši, na vrtu rastejo melisa, meta, pa peteršilj in ognjič ...

Z dvema palicama hodi po svojem svetu.

V kuhinji je hladno, a je ne zebe.

»Kako lepo, da še kdo misli name!« mi reče, ko se oglasim. »Hvala sem za vse obiske. Ne morem povedati, koliko mi pomenijo vsi ti obiski!« hiti zatrjevati. »Hvala za obiske in priboljške. Pridi, kadar hočeš«.

Pripoveduje mi o življenju na vasi nekoč.

Učim se. Poslušam njene modrosti.

»Otrokom in starejšim moramo pomagati - otrokom, ker še ne zmorejo, starejšim, ker več ne zmorejo.«

Kako preprosta, močna misel, ki bi morala prevevati vsakogar.

»Vsak je enkrat otrok in enkrat starec, če ima seveda srečo. In vsak bi moral biti srečen v otroštvu in v starosti,« pravi.

Vsak zdrav človek bi moral pomagati sočloveku, dokler more in kolikor zmore.

Projekt Starejši za starejše je tako zamišljen. V društvu upokojenec Tržič se bomo držali te modrosti in pomagali otrokom in starejšim.

*Prostovoljka iz DU Tržič
Program Starejši za starejše*

vsebinska

Javno pismo slovenskim medijem	2
Pismo predsedniku republike Borutu Pahorju	3
Pismo ZDUS o spremembi prispevnih stopenj za zdravstvo	5
Konvencija OZN o pravicah starejših	6
Poslansko vprašanje predsednici vlade in odgovor	7
Slovenija in raziskava SHARE	8
Zakonska pobuda ZDUS o podjetniških aktivnostih, ne da bi izgubili pokojnino	9
Prostovoljstvo na Švedskem	12
Kako obravnavati nasilje nad starejšimi	13
S terena	14

Z delovnega srečanja pokrajinskih koordinatorjev v programu Starejši za starejše v Izoli. Str. 15

Javno pismo slovenskim medijem

Spoštovani glavni uredniki slovenskih medijev!

Kot veste, smo slovenski seniorji spomladi letos vložili v parlamentarni postopek zakon o volitvah v državni zbor, za katerega menimo, da bo slovenskim volivcem omogočil temeljito pretresti zdajšnje okostenelo strankarsko odločanje v najvišjem slovenskem demokratičnem organu. Kot so na letošnjih demonstracijah odločno izrazili predstavniki vseh generacij, ne verjamemo več v zdajšnje politične stranke in njihovo, lahko bi rekli že otročje preigravanje v odločitvah, ki zadevajo kakovost življenja slovenskega prebivalstva in obstoj mlade slovenske države. Vrhovi političnih strank, za katerimi stoji domači in mednarodni kapital, so si v minulih dvajsetih letih vzeli preveč oblasti, ki je niso uporabili za dobro svojih volivcev, pač pa so vsi po vrsti pripomogli k uničevanju slovenske samostojnosti, ki smo si jo tako težko izbojevali.

Zakon je načrtno obtičal v parlamentarnih predalih, saj strankarskim voditeljem omejuje možnosti, da bi oni odločali, kdo bo izvoljen v parlament. Mediji pogosto govorite o slabi umski kakovosti državnega zbora, norčujete se tudi iz tistih poslancev državnega zbora, ki bi radi kaj naredili za svoje volivce, pa potrebujejo pomoč medijev in civilne družbe, da se prebijajo mimo partikularnih interesov strankarskih vrhov in tistimi za njimi, ki dejansko vodijo politiko v Sloveniji. Zakon, ki so ga pripravili vrhunski, politično neopredeljeni strokovnjaki, omogoča državljanom, da bodo izvolili

v parlament nove ljudi, ki se bodo znali povezovati, neobremenjeni z različnimi lobiji, ki kot v lutkovni predstavi na nitkah vodijo zdajšnji državni zbor. Zakaj nam vi, ki bi morali biti v prvi vrsti ogledalo neumnosti in plehkosti partikularnih interesov in bitk med lobiji na račun prebivalstva, ne pomagate, da bomo dobili volilni sistem, ki bo bolj kot zdaj veljavni zadovoljil potrebe prebivalstva?

Ob vnovičnem zanimanju medijev za volilni sistem, ki ga je sprožila odločitev predsednika republike, da se bo s strankarskimi vrhovi pogovoril o volilni zakonodaji, smo pretreseni, ko vidimo, kako malo spoštujete slovenske seniorje, vaše nekdanje učitelje in mentorje. Zakona niso pisali neuki ljudje, pisali so ga visoko usposobljeni, življenjsko izkušeni strokovnjaki, ki pa so imeli ob tem en sam cilj: v Slovenijo pripeljati demokracijo, ki smo si jo vsi tako želeli, ko smo glasovali za svojo državo.

Ob vložitvi zakona o volitvah v državni zbor smo močno računali na pomoč medijev. Boste res še naprej podpirali tiste, ki smo jim slovenski seniorji izročili urejeno državo, ki je dosti bolj kot zdajšnja spoštovala demokratične potrebe prebivalstva, tiste, ki so v hlepenju po lastnih dobičkih Slovenijo brez sramu prodali tujcem? Boste res dovolili, da iniciativa prebivalstva spet potone ob pritisku tistih, ki ne znajo, nočejo in ne morejo voditi naše države?

*dr. Mateja Kožuh Novak, dr. med.
predsednica ZDUS*

Dr. Mateja Kožuh Novak, Branka Kastelic, Anton Donko, univ. prof. Ivan Kristan, univ. prof. Marjan Mihelčič in Emil Milan Pintar so na sestanku v ZDUS ugotovili, da mediji, državni zbor in predsednik republike ignorirajo zakon, ki ga je v postopek vložila ZDUS. Dogovorili so se, da bodo

- *napisali pismo predsedniku države, da je volilni zakon stvar volivcev in ne političnih strank in da mora pred političnimi strankami sprejeti na pogovor predstavnike civilne družbe;*
- *napisali bodo pismo predsedniku DZ s prošnjo za sprejem. Tema bo procedura DZ pri volilni zakonodaji;*
- *predsednika državnega sveta bodo zaprosili za možnost predstavitve zakona državnim svetnikom;*
- *skušali bodo dobiti podporo zakonu na sestanku gibanja za državljansko pobudo;*
- *za podporo zakonu bodo znova skušali pridobiti društva invalidov, bolnikov in sindikate;*
- *za podporo zakonu bodo skušali pridobiti župane;*
- *aktivno bodo iskali poslance, ki podpirajo zakon;*
- *vnovič bodo skušali za zakon zainteresirati medije.*

Pismo predsedniku republike Borutu Pahorju

Spoštovani g. predsednik!

Prav gotovo se strinjava, da zakon o volitvah v državni zbor potrebujejo predvsem volivci. Volivci izražajo z volitvami svojo voljo, kdo jih bo zastopal v organu, kjer izvoljeni zastopniki odločajo o usodi sedanjih in prihodnjih generacij državljanov. Zato bi morali biti volivci tisti, ki odločajo, kako bodo volili svoje predstavnike v to, v demokratičnih deželah najpomembnejše telo v državi.

V Sloveniji je najmanj 300 tisoč volivcev letos spomladi jasno izrazilo svojo voljo, ko smo zbrali potrebne glasove in prinesli v državni zbor zakon, za katerega menimo, da bo najbolj zadovoljil našo potrebo po demokratičnih volitvah v državni zbor. Zakon že mesece čaka, da pride na vrsto za obravnavo v državnem zboru.

Zelo nas je presenetilo, ko smo v medijih izvedeli, da nameravate konec tega meseca povabiti na pogovor o volilnem zakonu predstavnike političnih strank, nič pa niste omenili pogovora s strokovnjaki civilne družbe, ki so napisali zakon, in smo ga s 5 tisoč podpisi že vložili, a že od februarja 2013 čaka na obravnavo v parlamentu.

Zakon, ki smo ga slovenski seniorji vložili v parlament, niso pisali neuki volivci, pisali so ga politično neodvisni vrhunski strokovnjaki na področju volilnih sistemov v

Sloveniji. Med njimi sta dva vrhunska učitelja v slovenskem hramu učenosti, eden od njih nekdanji predsednik Ustavnega sodišča in predsednik državnega sveta. Prepričana sem, da vi presegate vedenje mnogih slovenskih politikov in državnih uradnikov, ki upokojenim strokovnjakom, svojim učiteljem in mentorjem odrekujejo znanje, izkušnje in modrost. V slovenskem političnem vrtljaku, kjer si politične stranke pogosto nerazumno nastavljajo zanke in se že prav otročje obtožujejo in blatijo med seboj, bi morala biti beseda modrecev zakon, ne pa, da dajemo prednost veljakom političnih strank, ki imajo prepogosto zelo partikularne interese, ki torej ne upoštevajo interesov prebivalstva, pa čeprav naj bi ga zastopale.

Spoštovani gospod predsednik, pričakujemo, da boste dali možnost za pogovor tudi predstavnikom civilne družbe, strokovnjakov, ki so neodvisni od pritiskov različnih lobijev, ki uničujejo slovensko državo, napisali zakon, ki po mnenju mnogih najbolj zadovoljuje potrebe državljanov Slovenije po demokratičnem odločanju o naši usodi.

S spoštovanjem,

*dr. Mateja Kožuh Novak, dr. med.
predsednica ZDUS*

PRVA IN EDINA PLAČILNA KARTICA ZA VAS

- Odločite se zanjo še danes, saj vam za prvo leto ni treba plačati članarine.
- Višje stroške si lahko razdelite na obroke.
- Bogat in pester nagradni program.
- Vsak mesec nove akcije in popusti.

Postopek je preprost. **Izpolnite pristopnico** na naši spletni strani **www.dinersclub.si** ali pa nas pokličite na **01 5617 880** in poslali vam jo bomo po pošti.

Pismo ZDUS o spremembi prispevnih stopenj za zdravstvo

Že nekaj časa predstavniki Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju ZZZS) in njegovih organov upravljanja predstavljajo javnosti različne predloge za reševanje finančnih težav zdravstvenega zavarovanja. Med njimi pa je nekaj takih, ki zadevajo razširitev prispevnih osnov in izenačitev prispevnih stopenj za vse skupine zavarovancev. Z uveljavitvijo takih predlogov naj bi po njihovih navedbah povečali prihodke ZZZS za blizu 600 milijonov evrov in omogočili poslovanje brez primanjkljajev in različnih omejitev. Predlog bi v praksi pomenil, da bi vsi zavarovanci ali zavezanci za plačilo prispevkov plačevali prispevke v enaki višini (odstotku) od prispevne osnove, s čimer naj bi tudi odpravili nekatere neupravičene razlike v prispevnih osnovah med zaposlenimi, obrtniki, kmeti, upokojeanci itd.

Upokojeanci podpiramo solidarnost. V Zvezi društev upokojeancev Slovenije podpiramo vsa prizadevanja in predloge za uveljavitev »prave« solidarnosti med vsemi kategorijami zavezancev za plačilo prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje. Tudi mi ugotavljamo, da zdajšnje prispevne osnove, od katerih se plačujejo prispevki, ne odsevajo dejanske ekonomske ali finančne sposobnosti posameznih skupin in da so prej posledica političnih in drugih odločitev v preteklosti kot pa dejanskega finančnega stanja posameznih skupin zavarovancev.

Poleg tega določene skupine ne plačujejo prispevkov od vseh prihodkov in premoženja, kar jasno govori o tem, da še zdaleč ni v celoti uveljavljeno načelo solidarnosti in sorazmerno enakih obveznosti vseh v sistemu obveznega javnega zdravstvenega zavarovanja. Ker temu ni tako, so razlike v dejanskih obveznostih tudi 1 : 10 in več, pri čemer take razlike niso posledica ekonomske moči zavarovancev. Pri odpravi neupravičenih razlik v obveznostih in v prizadevanju po uveljavitvi načel solidarnosti v obveznostih v odvisnosti od ustvarjenega dohodka ali premoženja, upokojeanci podpiramo vse predloge, ki so prizadevajo to tudi doseči.

Bruto plač in neto pokojnin ni mogoče primerjati. Kljub tej podpori pa ne moremo sprejeti nekaterih predlogov, po katerih naj bi tudi upokojeanci plačevali prispevek delojemalca (v višini 5,63 odstotka od neto pokojnine) kot ga plačujejo zaposleni zavarovanci. Takemu predlogu nasprotujemo ne zaradi »egoizma« ali posebnih interesov, temveč zavrlo povsem drugih razlogov. Glavni razlog je v tem, da primerjanje bruto plač zaposlenih in neto pokojnin sploh ni možno, saj gre za dve povsem različni kategoriji. Aktivni zavarovanci (zaposleni) prejemajo za svoje delo bruto plačo, od katere plačajo prispevke za socialno zavarovanje (pokojninsko in invalidsko, zdravstveno, za brezposelnost, za starševsko

varstvo). Od te osnove plačujejo prispevke tudi njihovi delodajalci. Oboji tako zagotavljajo sredstva za socialno varnost prebivalstva. Upokojeanci ne ustvarjajo nove vrednosti in dohodka in nimajo delodajalca in zato tudi sami niso v vlogi delojemalcev. Na podlagi svojih vplačanih prispevkov in zakonsko določenih obveznosti prejemajo neto pokojnino. Ta se sicer izračuna iz bruto prejemkov upokojenca, vendar je preračuna v neto pokojnino. Za to ni predvideno, da bi se od nje plačevali kakršnikoli prispevki in tako tudi ne za zdravstveno ali katerokoli drugo socialno zavarovanje (pokojninsko, invalidsko, za brezposelnost, za dolgotrajno oskrbo, za starševsko varstvo itd.).

Nesistemski pristop z resnimi finančnimi in družbenimi posledicami. Uvedba prispevkov za obvezno zdravstveno ali tudi druga socialna zavarovanja bi predstavljala povsem nesistemski pristop z resnimi finančnimi in družbenimi posledicami za celotno družbo. Možna bi bila le z uvedbo bruto pokojnin, ki pa bi morale biti povsem na novo zakonsko urejene in bi pogojevale prerazporeditve v obveznostih med vsemi področji socialnega zavarovanja in varnosti. Namesto tega pa se pojavljajo le posamezni in premalo domišljeni predlogi po večji obremenitvi upokojeancev, kar bi mnoge med njimi pognalo v še večjo revščino in v poslabšalo njihov že tako slab materialni položaj. Tak predlog bi po svoje predstavljal tudi retrogradni poseg v pravice upokojeancev, saj zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju določa, da aktivni zavarovanci plačujejo prispevke za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, s katerimi si pod določenimi pogoji zagotavljajo pravice iz tega zavarovanja, ne pa tudi za obvezno zdravstveno zavarovanje.

Kljub zaostrenim pogojem poslovanja v javnem zdravstvenem zavarovanju zato predlogu o uvedbi prispevne stopnje za obvezno zdravstveno zavarovanje odločno nasprotujemo. Takim poskusom se bomo postavili po robu z vsemi sredstvi, ki so nam na voljo.

*dr. Mateja Kožuh Novak in dr. Martin Toth
v imenu komisije ZDUS za zdravstvo*

Poslano:

- društvom bolnikov
- Ministrstvu za finance
- Ministrstvu za zdravje
- Odboru za zdravstvo Državnega zbora
- političnim strankam
- medijem

Konvencija OZN o pravicah starejših

Vprašanje evroposlanke. Name so se obrnili predstavniki Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS), nevladne, neprofitne in samopomočne organizacije, ki v Sloveniji skrbi za pravice upokojencev. Opozorili so me, da se zavzemajo za sprejetje konvencije ZN o pravicah starejših, ki so jo sprožile mednarodne nevladne organizacije leta 2010, saj so zastarela priporočila s konference Združenih narodov v Madridu iz leta 2002, ki urejajo pravice starejših.

Po enajstih letih so se zaradi demografskih sprememb bistveno spremenile za starejše, zato bi bilo potrebno tudi dokumente, ki urejajo to področje, ustrezno prilagoditi in dopolniti.

Predstavniki ZDUS se tako pridružujejo pozivu drugih organizacij starejših v Evropi in na drugih celinah, da Organizacija združenih narodov sprejme konvencijo o pravicah starejših, kot je že sprejela konvencijo o pravicah žensk, invalidov, migrantov in druge podobne dokumente. Konvencija Organizacije združenih narodov za pravice starejših bi vladam posameznih držav zagotovila pravni okvir in jim bila v podporo pri sprejemanju zakonov za zaščito in promocijo pravic starejših ljudi.

Ker pa večina držav članic EU ni naklonjena podpisu te konvencije, me zanima, ali se podobna strategija o kakovostnem aktivnem staranju pripravlja na ravni EU?

Kako bo komisija v prihodnje poskrbela za najšibkejši del prebivalstva, ki največ uporablja javne socialne in zdravstvene storitve, če se varčevalni ukrepi vedno zanežajo v javnem sektorju?

Mojca Kleva Kekuš, evropska poslanka

Odgovor komisarja Andorja v imenu komisije. Aktivno staranje je del strategije Evropa 2020, za uspeh katere je treba starejšim

med drugim omogočiti, da bodo v celoti prispevali k družbi in trgu dela. Komisija se zavzema za boljše razmere starejših na različnih programskih področjih, kot so pokojnine, zdravstveno varstvo in dolgotrajna oskrba, zaposlovanje, IKT, boj proti diskriminaciji, izobraževanje odraslih in promet. Dober primer take pomoči je evropsko partnerstvo za inovacije za dejavno in zdravo staranje, ki po vsej EU spodbuja razvoj in razširjanje inovativnih rešitev za dejavno in zdravo staranje.

Čeprav je zagotavljanje socialnih in zdravstvenih storitev odgovornost držav članic, EU zagotavlja pomoč prek Evropskega socialnega sklada in programskih usmeritev.

Komisija s pomočjo svežnja dokumentov o socialnih naložbah, sprejetega februarja 2013, in izkušnji, pridobljenih v evropskem letu aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti 2012, državam članicam zagotavlja smernice za prilagoditev njihovih socialnih modelov na izzive starajoče se družbe v času omejenih javnih proračunov za ohranjanje dostopnih, ustreznih in trajnostnih socialnih, zdravstvenih in skrbstvenih storitev.

Evropska komisija se z vsemi sredstvi, ki so ji na voljo, bojuje proti diskriminaciji starejših. Cilj pravnega okvira EU in Direktive 2000/78/ES je varovanje pravic starejših.

Ukrepi EU vključujejo tudi finančno pomoč državam članicam EU in civilni družbi prek programa Progress, s pomočjo katerega kate-rega spodbujamo izmenjavo dobrih praks ter uresničujemo kampanje osveščanja, raziskave in študije na tem področju.

Vzajemnost je vaša!

Čakajo vas lepe nagrade:

- za dva nova naročnika – brezplačna polletna naročnina na Vzajemnost;
- za tri nove naročnike – vrednostni boni Mercator za 15 evrov;
- za vsakega nadaljnjega novega naročnika – še po 5 evrov (za štiri naročnike 20 evrov itd).

NOVOST: od julija dalje tudi nagrada za pridobitev enega naročnika – 50-% popust na polletno naročnino!

Vzajemnost je tudi lepo darilo!

PRIDOBIVAJTE NOVE NAROČNIKE

Za naročila in informacije pokličite na tel.: **01 530 78 44**

Poslansko vprašanje predsednici vlade in odgovor

Marjana Kotnik Poropat, DeSUS. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju določa vire financiranja obveznega zavarovanja za pokojninsko in invalidsko varstvo. Kot eden izmed virov je med drugim predviden tudi demografski rezervni sklad.

Namen tega ukrepa naj bi bil v financiranju primanjkljaja v pokojninski blagajni. Sklad bi tako zagotavljal vzdržnost pokojninskega sistema, če bi se v spremenile demografske in gospodarske razmere - torej bi bil uporabljen takrat, ko viri prispevkov in splošnih davkov ne bi več zadoščali.

Delovanje in financiranje takega sklada je treba urediti s posebnim zakonom v roku dveh let po uveljavitvi ZPIZ-2, kar pomeni do začetka leta 2015.

Sicer je časa za pripravo pravne podlage za ustanovitev tega sklada še dovolj, a v poslanski skupini DeSUS vendarle ocenjujemo, da je smiselno hkrati pripraviti pravne podlage za ustanovitev rezervnega demografskega sklada in novelo zakona o Slovenskem državnem holdingu, kate-rega rešitve predvidevajo odpravo Kapitalske družbe. Naj spomnim, da je bil KAD ustanovljen z namenom ohranjanja in ustvarjanja dodane vrednosti s prenesenim, takrat tako imenovanim »družbenim premoženjem« za potrebe pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Naj še dodam, da načrtujemo pospešeno prodajo državnega premoženja, da se pokojnine že dve leti ne usklajujejo in bo tako, kot kaže, še naslednji dve leti, da smo že posegli v letni dodatek upokojencev ter da so iz leta v leto večji pritiski na proračun države za pokrivanje primanjkljaja v pokojninski blagajni.

Zato vas, gospa predsednica, sprašujem naslednje:

- Ali že potekajo aktivnosti, povezane z oblikovanjem demografskega rezervnega sklada? Kakšne so te aktivnosti, predvsem pa nas zanima, kakšne vire financiranja tega sklada predvidevate?
- Če je odgovor nikalen, prosim za pojasnila.

mag. Alenka Bratušek: Odgovor ni NE, se pa ukvarjamo s tem, kako so to rešili v drugih državah in kje bomo našli vire financiranja za ta sklad. Ideja o ustanovitvi demografskega rezervnega sklada kot neke vrste dodatnega vira za sofinanciranje primanjkljaja v pokojninski blagajni se je, kot vemo, razvila med pogajanjem s socialni partnerji ob spreje-

manju zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Kljub temu, da smo rekli, da bomo počakali eno leto, da vidimo konkretne učinke te tako imenovane pokojninske reforme, že danes lahko jasno povemo, da so bili bistveno manjši, mislim finančno, kot je bilo to predstavljeno v državnem zboru, ko sem tudi sama, tedaj kot poslanka podprla to pokojninsko reformo. Se pravi, bomo morali skupaj prav kmalu spet zagristi v to jabolko in poiskati nove rešitve. Smo pa se v okviru nacionalnega reformnega programa zavzeli, da bomo že v naslednjem letu pripravili dokument, morda lahko temu rečemo tudi novo belo knjigo o reformi pokojninskega sistema, zadnja je bila narejena kar daleč nazaj, pred petnajstimi leti, ki bi pomenila začetek širše družbene in strokovne razprave o pokojninskem sistemu. Skratka, tudi s skladom, o katerem me sprašujete, se ukvarjamo; želimo primerjati prakse, predvsem pa v teh zaostrenih finančnih razmerah težko najdemo vir financiranja za ta sklad. Gospodarstva po naši oceni v tem trenutku res ne moremo dodatno obremenjevati, če pa bi katerikoli drug prispevek zmanjšali in ga namenili za to, pa bi seveda to pomenilo izpad v tej blagajni ali še kaj drugega. Je pa res, da je treba vso razliko, ki se pojavlja v pokojninski blagajni, pokriti iz državnega proračuna. In tudi zato se zadolžujemo; zadolžujemo se za izpolnjevanje proračuna, kamor sodi tudi izplačevanje pokojnin, in zadolžujemo se za odplačilo dolga. A v koaliciji bomo prav gotovo našli rešitev, s katero bomo zadovoljni in ki bo javnofinančno vzdržna. Se pa strinjam, da moramo biti pri iskanju teh rešitev pozorni, ne smemo nalagati prevelikih bremen, predvsem mladim. In še enkrat, zadolžitev, tudi ta zadolžitev za milijardo in pol, ki je bila prej omenjena, lahko rečemo, da je deloma namenjena temu, ker se pač ne zadolžujemo namensko za to in to, ampak se s zadolžujemo za izpolnjevanje proračuna in za odplačilo dolgov. Zdi pa se mi pomembno še enkrat poudariti, da to ni bila najdražja zadolžitev Republike Slovenije. Do najdražje zadolžitve je prišlo pred približno enim letom in takrat so jo spoštovani kolegi, ki so zdaj v opoziciji, hvallili na ves glas in jo v bistvu ocenjevali kot največji dosežek njihove vlade.

Oboje na 19. seji državnega zbora. 18. novembra 2013

Slovenija in raziskava SHARE

Razvite družbe se čedalje bolj ukvarjajo s problematiko staranja prebivalstva. Delež starejših od 65 let v celotni strukturi prebivalstva se namreč hitro povečuje, kar vpliva na različne aspekte življenja sodobnih družb.

Staranje prebivalstva postavlja pred politike in celotno družbo izzive na področjih trga dela, socialne varnosti, zdravstva, dolgotrajne oskrbe in stanovanjskih vprašanj. Če hočemo uspešno reševati te izzive, moramo najprej razumeti položaj starejših v naši družbi, pri čemer so nam lahko v veliko pomoč tudi podatki raziskave SHARE. SHARE je raziskava o zdravju, procesu staranja in upokojevanju v Evropi in predstavlja interdisciplinarno mednarodno bazo podatkov na navedenih področjih. Doslej je bilo anketiranih že več kot 85 tisoč starejših od 50 let iz 20 evropskih držav.

Raziskava SHARE je nastala po pozivu Evropske komisije k sodelovanju evropskih držav pri vzpostavitvi enotne evropske raziskave o staranju, katere namen je izboljšati dostopnost in kakovost podatkov predvsem na področjih življenjskih razmer starejših in njihovih družin ter pridobiti vpogled v učinkovitost socialnih politik na teh področjih. Raziskovalcem in drugim torej omogoča dostop do zanesljivih podatkov o ekonomskem, zdravstvenem in socialnem položaju starejših, s tem pa omogoča boljše načrtovanje, oblikovanje in implementacijo javnih politik.

Raziskava SHARE poteka tudi v Sloveniji, vodi jo Inštitut za ekonomska raziskovanja. V okviru srečanja upokojencev Slovenije o tem, kako starejšim v Sloveniji zagotoviti možnosti za zdravo in aktivno staranje, ki je bilo v državnem zboru konec minulega meseca, je dr. Majcen (Inštitut za ekonomska raziskovanja) predsta-

vil nekatere prve pomembnejše ugotovitve raziskave SHARE v Sloveniji. Ena od njih potrjuje dejstvo, da je povprečna starost ob upokojitvi pri nas med najnižjimi v EU, kot glavni razlog za upokojitev pa anketiranci navajajo izpolnitev pogojev za upokojitev. Pomemben vzrok je tudi slabo zdravje, saj skoraj 13 odstotkov anketirancev potrjuje, da je bil to eden od razlogov za upokojitev. Če hočemo ljudi prepričati, da bi delali dlje, je torej nujno, da delodajalec zagotovi dobre delovne razmere.

Zanimiva je tudi primerjava števila obiskov pri zdravniku med posameznimi državami. Tako slovenski anketiranec v povprečju obišče osebnega zdravnika približno 5-krat na leto, specialista pa le 1,26-krat. To je, denimo, precej manj kot v Italiji, kjer so anketiranci v povprečju obiskali osebnega zdravnika kar 8,5-krat ali pa na Portugalskem, kjer so specialista obiskali v povprečju 1,64-krat. Slovenija pa je na prvem mestu pri obiskih bolnišnic. Tako so v povprečju slovenski anketiranci bolnišnico obiskali v zadnjem letu 2,7-krat, medtem ko je skupno povprečje vseh držav, vključenih v raziskavo, le 1,77-krat. Najpomembnejša ugotovitev, povezana z zdravjem, pa je, da socialno ekonomski položaj anketirancev pomembno vpliva na njihovo zdravstveno stanje.

Podatki, ki jih prinaša raziskava SHARE, pa bodo dobili pravi pomen šele, ko bodo dejansko uporabljeni za nadaljnje načrtovanje reform na področju trga dela, pokojninskega sistema, zdravstvenega in socialnega varstva ter dolgotrajne oskrbe. Zato je treba okrepiti komunikacijo med strokovnjaki na eni in politiki ter oblikovalci javnih politik na drugi strani, saj bomo le tako lahko izboljšali položaj starejših v razmerah hitro starajoče se družbe.

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

info.zdus

Zakonska pobuda ZDUS o podjetniških aktivnostih, ne da bi izgubili pokojnino

Novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ-2, ki je stopil v veljavo s 1. januarjem 2013, vsebuje tudi določila, ki zadevajo upokojevanje podjetnikov in njihove podjetniške aktivnosti.

Po novem se bodo morali upokojenci, ki bodo želeli dodatno zaslužiti, odpovedati najmanj polovici pokojnine, za najmanj 20 ur pa se bodo morali vključiti v zavarovanje in plačevati prispevke. V 116. členu ZPIZ-2 je navedena lestvica, ki določa delež pokojnine, ki se mu bo odrekel upokojenec glede na obseg dela, ki ga bo želel opravljati in ob tem prejemati zaslužek.

Določila 116. člena novega zakona morajo upoštevati vsi tisti upokojenci, ki se bodo aktivirali v letošnjem letu. Za vse upokojevence, ki poleg pokojnine opravljajo dejavnost po

prejšnjem ZPIZ-1 (samostojni podjetniki in druge kategorije oseb, ki opravljajo samostojno dejavnost), pa velja, da se bodo morali novi zakonodaji prilagoditi do začetka leta 2014. Imajo pa možnost, da se sami vključijo v zavarovanje. Če za spremembo svojega statusa v skladu z ZPIZ-2, ne bodo poskrbeli pravočasno, jih bo pokojninski zavod vključil po uradni dolžnosti v zavarovanje.

Na pobudo velikega števila upokojenih nosilcev s. p. in upokojenih nosilcev drugih samostojnih dejavnosti smo v ZDUS pripravili pobudo za spremembo 406. člena ZPIZ-2, s katero bi za dve leti podaljšali prehodno obdobje za prilagoditev veljavni zakonodaji. Zakonsko pobudo smo že posredovali državnemu zboru.

Branka Kastelic

V Abanki prijaznejši do upokojencev

Ste upokojeni in prejemate pokojnino? Bi radi položnice plačevali ceneje? Izkoristite še druge ugodnosti, ki so jih za uporabnike osebnih računov Aračun senior pripravili v Abanki:

- Z Aračunom senior je plačilo položnic (plačilnih nalogov UPN) na bančnih okencih cenejše. Za plačilo položnice plačate le 0,65 evra, kar pomeni prihranek 0,20 evra na nalog.
- Da bodo vaši prihranki rasli hitreje, so za uporabnike Aračuna senior za 0,10-odstotne točke zvišali obrestno mero za depozite ali vezane vloge.
- Če boste potrebovali denar za nepredvidene stroške, vam bodo odobrili izreden limit le s polovičnim nadomestilom za odobritev, kar pomeni prihranek vsaj 3,50 evra.
- S spletno banko Abanet boste lahko večino svojega poslovanja urejali kar od doma in imeli ves čas pregled nad svojim poslovanjem. Prihranili vam bodo pot do banke, saj boste prek Abaneta lahko z banko

komunicirali kadarkoli. Z brezplačno pristopnino boste prihranili 5 evrov, poleg tega pa lahko prihranite tudi pri plačilih položnic in drugih nakazilih, saj so prek spletne banke Abanet najugodnejša. Prav tako lahko prek Abaneta naročite sklenitev depozita, e-računov, varčevalnega računa itd.

- Nadomestilo za vodenje Aračuna senior je nižje od tistega za Aračun in znaša le 1,65 evra na mesec, kar pomeni prihranek 0,30 evra na mesec.

Aračun senior lahko odprete v eni od 42 poslovalnic Abanke v Sloveniji. Za to potrebujete naslednje dokumente: osebni dokument, davčno številko, pokojninsko izkaznico.

Finančne odločitve niso enostavne, zato si bodo v Abanki vzeli potreben čas, da vam razumljivo predstavijo posamezne možnosti in vam tako olajšajo odločitve.

www.abanka.si

Vila Ana v Rogaški Slatini

Le 10 minut hoda do Rogaške Riviere

Ne želite biti sami gospodarji svojega časa, izberite oddih v Vili Ana.

Akcija!

15.9. - 26.12.2013

Nočitev z zajtrkom	2 noči	3 noči	4 noči	5 noči
Upokojenci, člani DU	40 €	58 €	68 €	85 €
Ostali gostje	44 €	64 €	75 €	94 €

Cene veljajo na osebo za zgoraj naveden program.

Vsem ki boste pri nas bivali vsaj 5 noči, podarimo eno 3-urno vstopnico za kopanje v bazenih Term Olimia ali celodnevno karto za hotel Slatina v Rogaški Slatini.

*Vila Ana** vabi*
na ženski vikend
 (za skupine do 31 oseb)

Cena na osebo:

2 nočitvi

45,00 €

3 nočitve

67,50 €

- ▶ Cena velja v enoposteljni/dvo-posteljni in troposteljni sobi.
- ▶ Doplačilo za turistično takso znaša 1,01€ na osebo na dan.
- ▶ Skupinam nad 15 oseb priznamo brezplačno letovanje za 1 osebo.

Namig za skupine

Ponudba vključuje:

- ▶ 2 oziroma 3 nočitve z zajtrkom
- ▶ **steklenička mineralne vode Donat Mg** ob prihodu
- ▶ 7 dvo- in 6 troposteljnih sob (TV, radio, tuš, WC)
- ▶ **3-urna kopalna karta** (hotel Slatina v Rogaški Slatini, Wellness center Termalija Podčetrtek)
- ▶ kuhinja in dnevni prostor za druženje
- ▶ **voden izlet** po Rogaški Slatini, zdraviliškem parku in okolici
- ▶ **obisk multimedijskega** centra Kozmetike Afroditia
- ▶ **pohodni dan** na hrib Janina z razglednim stolpom
- ▶ zabavni **ženski večer s karaoke**
- ▶ malice, kosila in večerje proti doplačilu, v restavracijah v neposredni bližini Vile Ane (že od 4 € dalje na osebo)

Informacije in rezervacije:

Vila Ana, Ulica XIV. divizije 14, Rogaška Slatina

T: 05/ 6607 400

E: rezervacije@hotel-delfin.si

www.hotel-delfin.si

Oddih v veseli družbi!!

Dobrodošlica, bazeni z ogrevano morsko vodo, telovadba, glasba za ples ... Ponudba, ki je preprosto ne smete zamuditi!

Veseli december

obisk oljčnika, ogled muzeja Parenzane (1,50 EUR), izlet z barko (12 EUR), izlet na tržnico v Milje (11 EUR)

Akcijske cene	polpenzion	polni penzion
1. 12.-29. 12. 13	40 ... 33 EUR	45 ... 38 EUR

Upokojenci, ki so člani društva, kluba ali aktiva upokojencev in **člani** kluba revije **Vzajemnost** imajo **10 % popusta** (popusta se ne seštevata). **Otroški popusti** pri bivanju z 2 odraslima osebama: otroci do vključno 6. leta bivajo **brezplačno**, otroci od 7. do vključno 12. leta imajo **50 % popusta**.

Z brezplačnim avtobusom v Izolo

praznične ustvarjalne delavnice, decembrska tombola z bogatimi nagradami in še in še ...

Veseli avtobus	redna cena	za člane društva upokojencev
6x polpenzion	198 EUR	178,20 EUR

Otroški popusti pri bivanju z 2 odraslima osebama: otroci do vključno 6. leta bivajo **brezplačno**, otroci od 7. do vključno 12. leta imajo **50 % popusta**.

Termini oddiha z brezplačnim avtobusom:

- Severnoprimska: 2. 12.-8. 12. 2013 • Zasavska in Osrednjeslovenska: 4. 12.-10. 12. 2013 • Zgornjepodravska in Celjska: 10. 12.-16. 12. 2013 • Gorenjska: 16. 12.-22. 12. 2013
- Božičkov avtobus iz Ljubljane: 21. 12.-27. 12. 2013

Cene so v EUR in veljajo na osebo na dan v dvoposteljni sobi oz. za zgoraj navedeni program.

Doplačila na dan: enoposteljna soba, polni penzion, turistična taksa.

Prostovoljstvo na Švedskem

Prostovoljsko delo je duša švedskega terciarnega sektorja. Ekonomska vrednost prostovoljskega dela je 4,03 odstotka BDP, kar po raziskavi inštituta Johna Hopkinsa postavlja Švedsko na drugo mesto med šestintridesetimi državami. Prostovoljci opravijo toliko dela, kot ga opravi 150 tisoč plačanih delavcev, to je enako 2,5 odstotka delovne sile na Švedskem. Če bi njihovo delo ovrednotili, bi bila cena njihovega dela kakih 10 milijard evrov.

Značilnosti prostovoljskega dela na Švedskem. Raziskava, ki jo je CEV opravil leta 2005, je pokazala, da kar polovica vseh Švedov opravlja prostovoljsko delo. Le še v Združenih državah Amerike, na Norveškem in na Nizozemskem so državljani tako dejavni na tem področju. Na podlagi te raziskave so ustvarili tudi profil prostovoljca. Tipičen švedski prostovoljec je aktiven moški ali ženska sredi svoje poslovne kariere, izobražen, izhaja iz premožnejšega socialnoekonomskega okolja, ima družino in razvejano socialno mrežo.

Zakaj se Švedi podajo v prostovoljstvo? Razloge, zakaj se Švedi podajo v prostovoljstvo, lahko povežemo s tremi dejavniki. Ljudje, ki so aktivni na enem področju, so velikokrat aktivni tudi na drugih družbenih prizoriščih. Kar pomeni, da se bodo zaposleni ljudje, ki imajo otroke, bolj verjetno odločili za prostovoljsko delo kot drugi. Na odločitve pa vplivajo tudi socialnoekonomski viri in aktivna državljska tradicija. Prostovoljsko delo je dodatna dejavnost, ki jo državljani opravljajo poleg plačanega dela, v manjši meri pa se za to dejavnost odločajo pripadniki marginalnih skupin. V tem primeru prostovoljstvo, žal, ne predstavlja možnosti za zmanjševanje razlik in možnosti, da bi v družbo vključili tudi ljudi z obrobja.

Razlike so tudi med moškimi in ženskami. Starejše ženske prostovoljsko delujejo predvsem v cerkvenih in religioznih dejavnostih, medtem ko se mlajši moški raje odločajo za šport. Šport je področje, kjer deluje največ švedskih prostovoljcev, in sicer kar dvajset odstotkov. Kot je pokazala raziskava, športni trenerji opravijo sto osemdeset ur prostovoljskega dela na leto ali štiri ure na teden. Slabše pa je prostovoljstvo zastopano na področju zdravstva in socialnega dela.

Švedi nimajo zakona, ki bi določal pravice in dolžnosti prostovoljca. Čeprav je prostovoljstvo sestavni del švedske družbe, pa država nima zakona, ki bi neposredno določal pravice in dolžnosti prostovoljca. Zakon o zavarova-

nju brezposelnih oseb navaja, da lahko zavoljo opravljanja prostovoljskega dela brezposelna oseba celo izgubi socialno podporo. S tem želijo doseči, da bi bili brezposelni v vsakem trenutku na voljo za vstop na trg dela.

Razvoj prostovoljstva in prostovoljskih organizacij.

Prostovoljstvo na Švedskem se je začelo razvijati v množičnih gibanjih v začetku prejšnjega stoletja, ki so pomembna tudi za razvoj socialne države in države blaginje. Prostovoljci znotraj teh gibanj so bili obenem tudi njegovi člani. Popularnost in lojalnost do gibanj sta dolgo časa zavirali nastanek klasičnih prostovoljskih organizacij, ki so značilna za druga območja zahodne Evrope. Prvi regionalni prostovoljski centri so se tako na Švedskem pojavili šele pred šestnajstimi leti. Svoja vrata je leta 1993 prvi odprl center v občini Haga. Ustanovljen je bil po norveškem zgledu, saj je ta država takrat že imela razvejano mrežo takih centrov. Do leta 2005 se je število centrov povečalo na devetinšestdeset. Vendar pa obstajajo velike regionalne razlike, saj ima Götaland na jugu Švedske kar osemtrideset takih centrov, medtem ko jih ima Norrland na severu le pet.

Na ustanovitev nacionalne prostovoljske agencije Volontärbyrån pa so čakali do leta 2002. Volontärbyrån je nastala kot pilotni projekt pod okriljem Forum za prostovoljsko socialno delo (Forum for Voluntary Social Work). Agencija povezuje posameznike (prostovoljce) z organizacijami, ki iščejo prostovoljce, in ne neposredno s posamezniki, ki potrebujejo pomoč, kot to počnejo regionalni centri. Na spletni strani agencije www.volontarbyran.org si lahko posameznik izbere prostovoljsko delo, ki ga zanima. V iskalniku navede, kakšno delo in področje ga zanimata, koliko ur na teden želi nameniti prostovoljstvu in v kateri občini ... Program nato izmed 777 organizacij poišče dela, ki ustrezajo uporabniku portala.

Mednarodni delovni tabori. Izbirate lahko med različnimi delovnimi tabori na Švedskem. Tu najdete informacije o tem, kako se prijaviti, preverite seznam taborov, ki so na voljo, in preberete zanimive informacije o dejavnostih prostovoljcev. Organizacija Manniskohjalp <http://ial.se/www> prireja prostovoljno delo v tujini ali na Švedskem. Tu najdete kontaktne informacije ter lahko preberete, kakšne ideje imajo drugi.

Vir: VITA evrope, CEV, ERNOP.EU
Andreja Svete

Prihodnjic o prostovoljstvu v Italiji.

Kako obravnavati nasilje nad starejšimi

Konec oktobra je programski svet programa Starejši za starejše sprejel usmeritve za ravnanje prostovoljcev, če zaznajo nasilje nad starejšimi.

Usmeritve zajemajo naloge in določajo načine delovanja prostovoljcev DU pri obravnavi nasilja nad starejšimi, odnos do nasilja in sodelovanje z drugimi vladnimi in nevladnimi organizacijami v postopkih v skladu z določbami 6. in 17. člena zakona o preprečevanju nasilja v družini (Uradni list RS, št. 16/08).

Prostovoljec, ki mu je starejši zaupal, ali pa je iz drugih okoliščin posumil, da je morda žrtev nasilja na svojem domu, se o tem pogovori z njim, razišče stisko, ki jo zaradi tega doživlja, in povpraša po drugih življenjskih okoliščinah starejšega.

Če gre za ogroženost, denimo, varnosti ali zdravja, omejevanje pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb starejšega, ki bo povzročila večjo, nepopravljivo škodo v njegovem življenju, je treba o tem nemudoma obvestiti pristojne institucije, center za socialno delo ali policijo.

Če pa okoliščine niso življenjsko ogrožajoče, se prostovoljec posvetuje s koordinatorjem.

Naloge prostovoljca so:

- **Nadaljnje obiskovanje starejše osebe in ohranjanje zaupnega odnosa.** Če žrtev ne želi, da prostovoljec obvesti pristojne institucije o nasilju, ki ga doživlja, in prostovoljca prosi, da tega ne stori, prostovoljec upošteva željo in ne sili v obveščanje, razen v primeru, če gre za neposredno ogroženost.

Ob nadaljnjih obiskih in pogovorih poskuša pripeljati žrtev do čim večjega razumevanja njenega položaja in posledic nasilja. Seznanijo jo z možnimi rešitvami iz razmer, v katerih je.

Seznani pa jo z dejstvom, da se je o zaznanem nasilju dolžan posvetovati z društvenim koordinatorjem.

- **Informiranje žrtve o njenih pravicah in možnih oblikah pomoči.** Prostovoljec seznanijo žrtev s postopki, ki tečejo v primerih, ko obvestilo o nasilju prejmejo pristojne

institucije. Opiše vlogo posameznih institucij, ki nastopajo v postopku obravnave nasilja. Žrtvi ničesar ne obljublja, jo samo seznanja s postopki, s svojo vlogo in z možno pomočjo, prepušča pa ji, da sama sprejme odločitve o tem.

- **Spodbujanje žrtve k večji aktivnosti pri iskanju pomoči.** Prostovoljec starejšega, ki je žrtev nasilja, spodbuja k temu, da začne z aktivnostmi, ki so potrebne za izhod iz nasilnega odnosa.

- **Pomoč pri vzpostavitvi mreže pomoči.** Če starejši sprejema pomoč prostovoljca, mu ta pomaga pri vključevanju v uradne postopke s tem, da vzpostavlja potrebne stike, pomaga pri izpolnjevanju obrazcev in podobno. Žrtev obvešča o poteku postopkov, ji pomaga priti do dokumentacije o njenem primeru, da tako lahko še sama kaj predlaga ali dopolni.

- **Vključitev društvenega koordinatorja.** O vsakem primeru nasilja nad starejšimi prostovoljec seznanijo društvenega koordinatorja, ki mu pomaga voditi posamezne primere in s tem seznanijo žrtev. Če skupaj ocenita, da je to potrebno za zaščito žrtve, društveni koordinator pošlje pristojni patronažni sestri obvestilo o zaznavah nasilja.

- **Dolžnost prijave.** Če prostovoljec skupaj z društvenim koordinatorjem ugotavlja, da je dolgoročno vztrajanje starejšega v okoliščinah, ki so zanj ogrožajoče ali pa je žrtev že tako ogrožena, da jo je nujna potrebno takoj zaščititi, društvo v skladu s svojimi ugotovitvami posreduje obvestilo o zaznanem nasilju pristojnemu centru za socialno delo ali policiji ne glede na to, ali se žrtev s tem strinja ali ne. Žrtev s tem tudi seznanijo.

- **Spremljanje starejše osebe v postopkih obravnave nasilja.** Če žrtev izrazi željo, da jo prostovoljec spremlja v postopkih, povezanih z obravnavo nasilja, prostovoljec ali koordinator to tudi stori in žrtvi tako še dodatno pomaga. Lahko torej nastopa v vlogi spremljevalca žrtve.

- **Sodelovanje na sestanku multidisciplinarnega tima v centru za socialno delo.** Na sestanku multidisciplinarnega tima, ki ga skliče center za socialno delo in nanj povabi DU, sta društveni koordinator ali prostovoljec dolžna sodelovati. Društvo lahko hkrati z obvestilom predlaga centru za socialno delo sklic multidisciplinarnega tima

Anka Ostrman,
predsednica programskega sveta ZDUS

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

S terena

Testiranja uporabnosti projekta SAAPHO

Konec oktobra se je 20 upokojencev, ki tudi v vsakdanjem življenju uporabljajo informacijsko komunikacijske naprave (npr. osebni računalnik) udeležilo testa SAAPHO platforme.

Vsi udeleženci testiranja so bili že prej seznanjeni z namenom projekta in z načinom testiranja. Udeleženci so opravljali naloge ob strokovnem vodstvu ocenjevalcev Alenke Reissner in Milana Zabavnika.

Skupna ocena udeležencev je bila, da bo to zelo uporabna naprava, ki bo povezovala veliko senzorjev s področja varnosti (zaznavanje gibanja doma, meritve kakovosti zraka v prostoru, detektor dima, detektor ogljikovega monoksida ...) in zdravja (merilnik krvnega tlaka, merilnik dnevne aktivnosti ...), pa tudi komunikacije z okoljem (Facebook, G-mail, Skype ...), nekoliko bolj vprašljiva bo le dostopnost omenjene naprave. Tehnološki partnerji v projektu so tako ob pomoči testiranih dobili pomembne povratne informacije, kaj bo treba v prihodnje spremeniti.

V sedanjih verziji je celotna aplikacija SAAPHO razvita za tablični računalnik Samsung Nexus 10, po mnenju tehnoloških partnerjev pa bi utegnili priti še do kake spremembe. Velika večina pred časom anketiranih upokojencev je menila, da bi bili za takšno napravo pripravljeno odšteti do 200 evrov, kar predstavlja poseben izziv za vse tehnološke partnerje v projektu, kot tudi za morebitnega poslovnega partnerja ob koncu razvoja in ponudbi končnega izdelka. Vsekakor pa bodo v prihodnjem letu še tretje testiranje SAAPHO, šele nato bo prišla na vrsto določitev končne podobe in lastnosti končne platforme projekta.

info.zdus

Srečanje partnerskih organizacij v Leipzigu

V Leipzigu je bilo oktobra v okviru mednarodnega projekta HELPS srečanje partnerskih organizacij, namenjeno predvsem prenosu ugotovitev raziskovalne in pilotne faze projekta v oblikovanje t. i. lokalnega akcijskega načrta, ki bo most med teorijo, statističnimi in praktičnimi ugotovitvami projekta. Lokalni akcijski načrt bo torej združil dosedanje ugotovitve

projekta in različne dejavnike na lokalni ravni (politike, strokovnjake in predstavnike starejših), končni cilj pa bo izboljšati razmere starejših na stanovanjskem področju. Srečanja sta se udeležila kot predstavnik ZDUS koordinatorka projekta HELPS Alenka Ogrin, ki je predstavila dosedanje uspehe Zdusove svetovalnice za izboljšanje bivanja starejših, in svetovalec v projektu HELPS Urban Boljka, ki je predstavil Zdusove načrte in aktivnosti v naslednjem obdobju projekta.

info.zdus

Izšla je zgoščenka upokojenskih pevskih zborov

Komisija ZDUS za kulturo pri je kot sestavni del 13. festivala za tretje življenjsko obdobje pripravila 38. državno srečanje upokojenskih pevskih zborov Slovenije. V sodelovanju z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti so posneli revijo in izdali zgoščenko. Cena zgoščenke je 6 evrov z DDV (brez poštnine), potrebno pa je naročiti več zgoščenk. Zgoščenke in račun bodo prispeli po pošti.

Za dodatne informacije se obrnite na predsednika komisije ZDUS za kulturo Anton Kotar, tel. šte.:041/609 218 ali anton.kotar@siol.net, naročila pa na ZDUS sprejema Dijana Lukić, tel. šte.: 01/620 54 82 ali dijana.lukic@zdus-zveza.si

info.zdus

Likovna kolonija v Rogaški Slatini

Med 10. in 13. oktobrom je komisija ZDUS za kulturo ob denarni pomoči Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in v sodelovanju s hotelom Delfin, pripravila v Rogaški Slatini prvo likovno kolonijo. V prostorih Vile Ana je ustvarjalo 26 likovnikov iz različnih DU pod mentorstvom Oskarja Sovinca, člana DU Škale. Tema kolonije je bila Prostor v sliki – krajina. Kolonijo je vodila članica strokovnega sveta ZDUS Ema Tibaut. Jesenske barve so bile odlična spodbuda za likovno ustvarjanje. Likovniki so svoja dela predstavili na odprtu razstavo v Kulturnem centru Rogaška Slatina, ogledalo pa si jo je kakih 700 obiskovalcev.

D. L.

Potrebe neformalnih negovalcev

V sklopu projekta iCarer – razvoj IKT platforme za neformalne oskrbovalce starejših – je bil na ZDUS sestanek, ki so se ga poleg sodelavcev ZDUS udeležili tudi predstavniki Gerontološkega društva Slovenije Antonija Nina Ličer, sicer nekdanja direktorica Zavoda za oskrbo na domu, Andreja Peternelj iz DU Kranj, sicer pa upokojena diplomirana medicinska sestra, ter predstavnika podjetja Tele-SOS, ki je hčerinsko podjetje angleškega partnerja projekta iCarer, Tunstall.

Izmenjali so si informacije in oblikovali stališča do problematike in nalog skrbništva ter možnosti podpore s sodobno tehnologijo. Vodja projekta Jožef Gašperšič je prispevek skupine ocenil kot koristnega za nadaljnje delo. V prihodnjih mesecih nameravajo ob podpori metodologije belgijskega partnerja Pyxima narediti raziskavo in nato analizo potreb neformalnih oskrbovalcev.

D. L.

Medsebojno spoštovanje utrjuje prijateljstvo

Zadnje čase je na Obali vnovič zaživelo obmejno sodelovanje med Koprom in Trstom, kamor sodi že nekajletno uspešno sodelovanje upokojencev z obeh strani, posebej povezano s projektom ZDUS za boljšo kakovost bivanja starejših. Iz združenja upokojencev ADDA za pokrajino Furlanijo Julijsko krajino sta prišla predsednik združenja Zoltan Kornfeind in organizacijski deželni tajnik upokojencev pri sindikatu UIL Arnoldo Renni. Zoltan Kornfeind je na letošnjem festivalu za tretje življenjsko obdobje prejel priznanje za večletno zgledno sodelovanje upokojencev iz Trsta z ZDUS.

Gosta iz Italije sta si po pogovorih v spremstvu koprškega pod-

župana Antona Sagadina ogledala Luko Koper, naravni rezervat Škocjanski zatok, najsevernejšem mokrišču v Sredozemlju, sledilo pa je še skupno martinovanje s slovenskimi prostovoljci in koordinatorji z Obale.

Spomladi prihodnjega leta bo v Trstu podobno skupno srečanje upokojencev iz Južne Primorske in Furlanije Julijske krajine.

Franci Koncilija

Delovni sestanek Starejši za starejše v Delfinu

V oktobru je bilo v hotelu ZDUS Delfin v Izoli delovno srečanje pokrajinskih koordinatorjev v programu Starejši za starejše. Udeleženci so pregledali opravljeno delo na terenu in ugotovili, da so prostovoljci letos opravili že 65.445 obiskov in pomagali starejšim v 16.128 primerih. Udeleženci so se strinjali, da je za uspešno delo

tudi v prihodnje nujno dobro sodelovanje z župani občin ter z vladnimi in nevladnimi organizacijami.

info.zdus

Letni posvet o izobraževanju odraslih

Na letnem posvetu o izobraževanju odraslih, ki ga je pripravil Andragoški center Slovenije ob pomoči ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in se ga je udeležilo doslej največ, kar 300 udeležencev, so se prisotni seznanili z nacionalnim programom izobraževanja odraslih, s projekti vseživljenjskega učenja ter z evropskimi finančnimi perspektivami.

Cilji in usmeritve resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih, ki jo je sprejel državni zbor v oktobru letos, tako predstavljajo enega od temeljnih dokumentov, ki določa javni interes na področju izobraževanja, usposabljanja in informiranja odraslih. Usmerjeni so k povečanju dostopnosti do izobraževanja, promoviranju kulture vseživljenjskega učenja ter širjenju javne mreže izobraževanja odraslih. Zanimiv je podatek, ki ga je posredoval direktorat za srednje in visoko šolstvo ter izobraževanja odraslih, po katerem Slovenija dosega zavidljive rezultate in se po odstotku vključenosti odraslih v izobraževanju uvršča v sam evropski vrh. Bilo je spodbudo slišati, da prav Zdusov projekt MATURE – Naj bo izobraževanje starejših odraslih koristno, mikaven in pomemben, saj se osredotoča na ranljive skupine starejših, ki zaradi socialnih, ekonomskih, vedenjskih in kulturnih razlogov nimajo priložnost, da bi spoznali prednosti učenja in izobraževanja. MATURE zagovarja stališče, da imajo pomembno vlogo pri tem posredne organizacije, ki so vezni člen med ranljivimi skupinami in izobraževalnimi institucijami. ZDUS je pri tem posrednik, ki ima s prostovoljci v DU najtesnejši stik s starejšimi.

Na posvetu je bilo večkrat omenjeno, da se prednosti izobraževanja za posameznika kažejo v zmanjševanju socialne izključenosti, v boljšem psihofizičnem počutju, medtem ko vlaganje države v izobraževalne programe in programe usposabljanja lahko pripomore k premagovanju gospodarske krize in uveljavljanju trajnostnega razvoja. Slednje je tudi eno od izhodišč enajstih tematskih aktivnosti nove finančne perspektive evropskih socialnih skladov za programsko obdobje 2014 do 2020.

ZDUS trenutno uresničuje šest evropskih projektov s področja vseživljenjskega učenja (MATURE, MyStory), izboljšanja bivalnih razmer starejših (HELPS), IKT tehnologije za varno staranje (SAAPHO, iCAREER), medregijskega povezovanja z organizacijami, ki skrbijo za starejše (NetAge), in tako pomembno prispeva k doseganju tematskih ciljev Evropske kohezijske politike.

D. L.

Prodajna konferenca hotela ZDUS Delfin

Prodajno konferenco v začetku februarja že več let pripravljajo i v hotelu Delfin v Izoli. Dogodek je sčasoma postal bolj družabne narave kot prodajne, zato je bila letos že oktobra. Na njej so razčlenjevali letošnji obisk in pregledali napovedane rezervacije za leto 2014. Na konferenco so delavci Delfina povabili tudi predstavnike DU in drugih društev, ki že vodijo skupine v hotel ZDUS Delfin, saj je bil namen srečanja pogovoriti se o težavah. Organizatorji letovanj iz DU so izrekli številne pohvale osebju hotela.

Prodajna konferenca za DU in druga društva bo spet čez dve leti, to je leta 2015, prihodnje leto pa nameravajo povabiti na obisk v Delfin predsednike pokrajinskih društev.

info.zdus

Jaz zate,
ti zame.

Vzajemna d.v.z., Vošnjakovy 2, Ljubljana.
Vsa zavarovanja se sklepajo po vsiljivih pogojih Vzajemne d.v.z.

Nezgodno zavarovanje

vzajemna
nezgode

Zavarovanje za primer nezgodne smrti in trajne invalidnosti z vključenimi dodatnimi kritiji za večjo varnost starejših.

Nesreča nikoli ne počiva.

Sklenite **nezgodno zavarovanje za starejše** in si zagotovite dodatno finančno varnost.

Samo pri Vzajemni lahko zavarovanje sklenejo osebe do 85. leta starosti, trajanje zavarovanja in izplačilo zavarovalnine pa s starostjo ni omejeno.

Skleni zavarovanje

www.vzajemna.si

MODRA ŠTEVILKA
080 20 60

VZAJEMNA

Jaz zate, ti zame.